

SUMÁRNY PREHĽAD HOSPODÁRENIA, HLAVNÉ ASPEKTY A CIELE HOSPODÁRENIA OZ SOBRANCE

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA ODŠTEPNÉHO ZÁVODU

LESY Slovenskej republiky š. p. sú právnická osoba zriadená Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre správu určeného lesného majetku štátu a plnenie úlohy povinnej osoby v neodovzdaných lesoch ich vlastníkom.

Poslaním podniku je zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania zverených lesov tak, aby sa pri vyváženom dodržiavaní všetkých princípov trvalo udržateľného rozvoja zlepšovalo využitie potenciálu použiteľných výrobných faktorov (zdrojov), obnovil a udržiaval priaznivý zdravotný stav lesných porastov, vytváral primeraný dôchodok a zachovala ich prirodzená krajínovotvorná funkcia.

Odštepny závod Sobrance je organizačnou jednotkou firmy Lesy Slovenskej republiky š. p. so sídlom v Banskej Bystrici. Odštepny závod je členený na 6 lesných správ a 3 expedičné sklady, ktoré zabezpečujú starostlivosť o les, lesnú výrobu a ostatné činnosti. Katastrálna výmera odštepneho závodu je 293885 ha. Odštepny závod Sobrance so stavom k 31.12.2020 hospodáril na celkovej výmere porastovej plochy 37784 ha, z toho je vo vlastníctve štátu 31048 ha, vo vlastníctve neštátnych subjektov doposiaľ v zákonom nájme 6420 ha, v prenájme 266 ha a v režime osobitného obhospodarovania na výmere 50 ha.

Lesy, ktoré obhospodaruje najvýhodnejší odštepny závod štátneho podniku sa rozprestierajú od roviny a pahorkatiny Východoslovenskej nížiny po hrebene sopečných pohorí Slanských vrchov na západe, Vihorlatských vrchov na severe a Popričného na východe. Prevažná časť lesov je rozložená v predhorí a na svahoch týchto pohorí, nakoľko samotné územie Východoslovenskej nížiny je málo lesnaté. Rozpätie nadmorských výšok opisovaného územia je od 95 m n. m. na južnom toku Bodrogu, po 1024 m n. m. na hrebene Popričného. Odštepny závod Sobrance je jeden z málo závodov štátneho podniku LESY SR, ktorého obvodové hranice sú z časti tvorené štátnymi hranicami SR s dvoma štátmi. Východnú hranicu obvodu OZ vytvára štátna hranica s Ukrajinou, južnú štátna hranica s Maďarskom. Hydrologicky celé územie OZ patrí do povodia Bodrogu, rieky ktorá vzniká sútokom Latorice a Ondavy v najnižšie položených miestach Východoslovenskej nížiny (miesto, v ktorom opúšťa Bodrog územie Slovenska je najnižšie zemepisne položeným bodom Slovenskej republiky, 94,3 m nad morom). Z prítokov Ondavy a Latorice treba spomenúť známe rieky Topľa, Laborec, ako aj Uh pritekajúci na územie Slovenska z Ukrajiny. Juhozápadnú časť územia OZ odvodňuje Roňava, ktorá vteká do Bodrogu až na maďarskom území. V juhovýchodnom cípe územia OZ tvorí na krátkom úseku štátnu hranicu SR s Maďarskom rieka Tisa.

Hlavnou činnosťou Odštepneho závodu Sobrance je:

- správa lesného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky, obhospodarovanie majetku neštátnych subjektov v zákonom nájme
- zakladanie, pestovanie, výchova, obnova a ochrana lesných porastov v súlade s PSOL v záujme zachovania, zveľadovania lesov, zabezpečenia ich produkčných a verejnoprospešných funkcií ako aj trvalo udržateľné hospodárstvo
- výkon ťažby dreva v lesných porastoch, jeho približovanie, manipulácia a doprava
- predaj surového dreva a ostatných produktov lesnej a pridruženej výroby
- výkon poľovného a rybárskeho práva v režijných revíroch

Tabuľkové prehľady základných charakteristík odštepného závodu Sobrance:

Výmera obhospodarovaných lesov – porastová pôda				
Spolu	Podľa druhu užívania			
	Štátne	Neštátne neodovzdané	Prenajaté	Osobitné obhosp.
37783,81 ha	31048,17 ha	6420,42 ha	265,58 ha	49,64 ha

Výmera podľa kategórií lesov		
Lesy hospodárske	Lesy ochranné	Lesy osobitného určenia
31976,20 ha	3543,25 ha	2264,37 ha

Podiel uplatňovania hospodárskych spôsobov (rok 2020)			
Podrastový	Holorubný	Výberkový	Účelový
72%	1%	0%	27%

Výmera chránených území			
Podľa stupňa územnej ochrany prírody a krajiny			
2	3	4	5
16885,77 ha	284,74 ha	178,06 ha	1373,20 ha

Prehľad základných údajov o PSoL platných k 31.12.2020:

Rok začiatku plánu (PSoL)	Lesný celok	Výmera lesných pozemkov (ha)	Porastová plocha (ha)	Zásoba drevnej hmoty (m ³)	CBP (m ³)	Etát ročný (m ³)	Ťažba 2020 (m ³)
2013	Sečovce	4647,41	4579,05	1282908	25902	32643	17971
2013	Veľatý	3600,48	3559,80	858874	16815	8401	4706
2013	Izra	642,70	635,12	153373	3835	1779	1356
2012	Lesy Strážske	4000,99	3929,23	944115	22742	19680	11021
2011	VLM Jovsa	811,78	795,07	161696	3930	2066	1182
2011	Jovsa ŠL a Čierna studňa	443,54	440,01	116992	2732	3016	158
2013	Slanec	6119,64	5924,82	1649978	37679	26884	23745
2018	Projekt Skároš I	31,50	8,23	1165		7	0
2020	Lesy Sobrance	18379,51	17830,76	4519176	120531	102105	70898
2020	Neštátne lesy na Ubli	32,08	32,08	6705	224	147	0
Spolu	OZ Sobrance	38709,62	37734,17	9694982	234390	196728	131037

Prehľad o základných výrobných ukazovateľoch za r.2011-2020 v rámci OZ Sobrance:

Ukazovateľ	t.j.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Celková ťažba dreva	ihlič.	m ³	4446	4530	4743	3659	4704	7759	6383	7330	5391	5091
	listn.	m ³	134857	134918	141716	141195	135218	143698	137119	139318	134697	125947
	spolu	m ³	139303	139448	146459	144854	139922	151457	143502	146648	140088	131038
z toho náhodná	spolu	m ³	12697	6729	10598	67918	42582	13916	13822	23821	19480	26406
z toho výchovná do 50 rokov		m ³	14902	14333	14571	10136	3216	16276	16682	18119	14444	10695
		ha	840,22	721,84	747,57	496,43	175,58	850,9	928,97	941,1	694,74	498,05
z toho výchovná nad 50 rokov		m ³	18411	17202	21035	7043	20020	21788	18585	19429	13739	19774
		ha	671,84	623,6	810,71	264,77	743,02	895,83	682,82	657,82	455,37	626,74
Celková plocha obnovy		ha	232,85	195,46	179,03	151,82	197,56	286,74	225,11	224,58	199,43	181,9
podiel prírodzenej obnovy		%	70	73	76	73	77	83	81	77	82	84
krytokorenné sadenice		ha	0	0	0	0,5	1,54	0	0	0	0	3,79
straty na zalesňovaní		ha	29,94	12,45	11,71	7,66	5,15	10,86	18,68	12,48	11,77	4,69
podiel opakovaného zalesň.		%	20	20	24	11	12	17	19	41	38	17
Prečistky		ha	889,91	868,94	817,24	791,22	751,59	745,07	855,74	773,01	675,4	526,63
samovýroba v prečistkách		ha	87,7	97,97	37,66	32,07	45,61	89,09	46,09	37,19	15,46	44,78

Podiel náhodnej ťažby z celkovej ťažby	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	9%	5%	7%	47%	30%	9%	10%	16%	14%	20%

Lesné cesty (stav k 31.12.2020):

Lesné cesty	km
Trvalé odvoznú	295,75
Sezónne odvoznú	27,79
Trvalé približovacie cesty	671,1

Podiel použitých technológií sústred'ovania dreva za posledné tri roky:

	2020	2019	2018
Ťažné zvieratá	12%	12%	13%
Univerzálne kolesové traktory	23%	32%	28%
Lesnícke kolesové traktory	55%	48%	55%
Lesnícke lanovky	9%	7%	4%

2. ZOZNAM CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ V ÚZEMNEJ PÔSOBNOSTI OZ SOBRANCE:

Názov CHÚ	Výmera (ha)	SOP	Lesná správa	k.ú.	Okres	Predmet ochrany	Kategória CHÚ
Bačkovská dolina	220,04	5	Sečovce	Bačkov	TV	Hniezdisko vzácných dravcov	NPR
Bisce	28,01	5	Sečovce	Horovce, Vojčice	TV, MI	Ochrana prirodzených procesov	PR
Zemplínska jelšina	51,4	5	Sečovce	Zemplínske Jastrabie	TV	Prir. spoločenstvá lužného a slatinného lesa	PR
Raškovský luh	16,23	4	Porúbka	Malé Raškovoce	MI	Výskyt korunky strakatej (<i>Fritillaria meleagris</i> L.)	PR
Latorický luh	15,08	5	Porúbka	Boňany	TV	Porovnávanie zmien v dôsledku vodohosp. Úprav	NPR
Botiansky luh	40,63	5	Porúbka	Boňany	TV	Porovnávanie zmien v dôsledku vodohosp. Úprav	NPR
CHA Štefanovská borina	2,04	4	Strážske	Štefanovce	VT	Ohrozené druhy rastlín, zvlášť z čeľade Orchidaceae	CHA
Viniarsky hradný vrch	51,95	4	Strážske	Vinné	MI	Vzácné xerothermné a lesostepné spoločenstvá	PR
Viniarska stráň	28,24	4	Strážske	Vinné	MI	Rastlinstvo reliktného charakteru	PR
Beňatinský travertín	0,24	4	Ublá	Beňatina	SO	Ochrana geologického odkryvu	PR,
Vihorlatský prales	951,73	4,5	Remetské Hámre	Remetské Hámre, Vyšná Rybnica, Strihovce	SO	Zabezpečenie ochrany prir. procesov	NPR
Drieň	11,25	4	Remetské Hámre	Hlivištie	SO	Ojedinelé spoločenstvá drieňových a buk. dúbrav	PR
Machnatý vrch	3,18	5	Remetské Hámre	Vyšná Rybnica	SO	Zimofub okolikátý (<i>Chimaphila umbellata</i> L.)	PR
Lysá	3,95	4	Remetské Hámre	Podhorod', Choňkovoce	SO	Vzácné xerothermné lesné a lesostep. Spoločenstvá	PR
Lysák	4,28	5	Remetské Hámre	Remetské Hámre	SO	Vzácné teplomilné lesné spoločenstvá BK dúbrav	PR
Veľký Milič	67,81	5	Slanec	Skároš	KS	Významné hniezdiska chráneného dravého vtáctva	NPR
Malá Izra	0,77	5	Slanec	Skároš	KS	Prírodz. Spoločenstvá slatinno-jelšového lesa	PR
Slanský hradný vrch	15,81	4	Slanec	Slanec	KS	Xerothermná flóra a fauna výraznej krajinskej dominanty	PR
Miličská skala	11,60	5	Slanec	Skároš	KS	Morfologicky výrazné skalné formy	PP
Malý Milič	14,05	5	Slanec	Skároš	KS	Typické pralesové porasty Miliča	NPR
Marocká hoľa	63,76	4	Slanec	Skároš	KS	Pralesovité bukové spoločenstvá	PR

Veľkoplošné chránené územia	
Chránená krajinná oblasť Vihorlat	17485,24 ha
Chránená krajinná oblasť Latorica	23198,46 ha

Chránené vtáčie územia		
SKCHVU025	Slanské vrchy	60381,93 ha
SKCHVU037	Ondavská rovina	20473,95 ha
SKCHVU015	Medzibodrožie	34470,95 ha
SKCHVU035	Vihorlatské vrchy	47893,36 ha

Ramsarské lokality	
Latorica	4 404,70 ha
Tisa	925,00 ha

Územia európskeho významu		
SKUEV0006	Latorica	7476,05 ha
SKUEV0327	Milič	5113,01 ha
SKUEV0326	Strahulka	1170 ha
SKUEV0845	Bačkovská dolina	222,9 ha
SKUEV0020	Bisce	27,26 ha
SKUEV0847	Pozdišovský chrbát	112,15 ha
SKUEV0231	Brekovský hradný vrch	7,07 ha
SKUEV0965	Viniansky hradný vrch	51,95 ha
SKUEV0966	Vinianska stráň	27,2494 ha
SKUEV0209	Morské oko	16007,49 ha
SKUEV0846	Tisa	76,11 ha
SKUEV0019	Tarbučka	171,51 ha
SKUEV0329	Kováčske lúky	146,41 ha
SKUEV0026	Raškovský luh	16,88 ha

Chránené živočíchy v územnej pôsobnosti OZ Sobrance

Vretenica severská	<i>Vipera berus</i>
Jašterica zelená	<i>Lacerta viridis</i>
Jašterica živorodá panónska	<i>Lacerta vivipara pannonica</i>
Užovka hladká	<i>Coronella austriaca</i>
Užovka stromová	<i>Elaphe longissima</i>
Kunka červenobruchá	<i>Bombina bombina</i>
Ropucha zelená	<i>Bufo viridis</i>
Rosnička zelená	<i>Hyla arborea</i>
Hrabavka škvritá	<i>Pelobates fuscus</i>
Skokan hnedý	<i>Rana temporaria</i>
Skokan zelený	<i>Rana esculenta</i>
Mlok dunajský	<i>Tritus dobrogicus</i>
Mlok bodkovaný	<i>Tritus vulgaris</i>
Salamandra škvritá	<i>Salamandra salamandra</i>
Korytnačka Močiarna	<i>Emys orbicularis</i>
Vlk dravý	<i>Canis lupus</i>
Rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>
Medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>
Vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>
Mačka divá	<i>Felis sylvestris</i>
Večernica malá	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Večernica najmenšia	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Netopier veľkouchý	<i>Myotis bechsteini</i>
Netopier Brandtov	<i>Myotis brandti</i>
Netopier pobrežný	<i>Myotis dasycneme</i>
Netopier riasnatý	<i>Myotis nattereri</i>
Raniak malý	<i>Nyctalus leiseri</i>
Volavka striebriстая	<i>Egretta garzetta</i>
Volavka biela	<i>Egretta alba</i>
Chavkoš nočný	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Volavka purpurová	<i>Ardea purpurea</i>
Volavka vlasatá	<i>Ardeola ralloides</i>
Bučiačik močiarny	<i>Ixobrychus minutus</i>
Chochlačka bielooká	<i>Aythya nyroca</i>
Kaňa močiarna	<i>Circus aeruginosus</i>
Jastrab lesný	<i>Accipiter gentillis</i>
Haja tmavá	<i>Milvus migrans</i>
Haja červená	<i>Milvus milvus</i>
Orol krikľavý	<i>Aquila pomarina</i>
Orol kráľovský	<i>Aquila heliaca</i>
Orliak morský	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Včelár lesný	<i>Pernis apivorus</i>
Sokol lastovičiar	<i>Falco subbuteo</i>
Rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>
Včelárik zlatý	<i>Merops apiaster</i>
Dudok chochlatý	<i>Upupa epops</i>

Kalužiak červenonohý	<i>Tringa totanus</i>
Chriaštel' bodkovaný	<i>Porzana porzana</i>
Chriaštel' malý	<i>Porzana parva</i>
Chriaštel' vodný	<i>Rallus aquaticus</i>
Ďateľ čierny	<i>Dryocopus martius</i>
Ďateľ prostredný	<i>Dendrocopos medius</i>
Krutihlav hnedý	<i>Jynx torquilla</i>
Strakoš kolesár	<i>Lanius minor</i>
Svrčiak zelenkavý	<i>Locustella naevia</i>
Svrčiak riečny	<i>Locustella fluviatillis</i>
Slávik tmavý	<i>Luscinia luscinia</i>
Fúzatka trst'ová	<i>Panurus biarmicus</i>
Hadiar krátkoprstý	<i>Circaetus galicus</i>
Sova dlhochvostá	<i>Strix uralensis</i>
Sova lesná	<i>Strix aluco</i>
Myšiarka ušatá	<i>Asio otus</i>
Výr skalný	<i>Bubo bubo</i>
Plamienka driemavá	<i>Tyto alba</i>
Ohniváček veľký	<i>Lycaena dispar</i>
Ohniváček modrolesklý	<i>Lycaena alciphron</i>
Modráčik čiernoškvrnný	<i>Maculinea arion</i>
Modráčik krvavcový	<i>Maculinea teleius</i>
Jasoň chochlačkový	<i>Parnassius mnemosyne</i>
Pestroň vlkovcový	<i>Zerynthia polyxena</i>
Mlynárik východný	<i>Leptidea morsei</i>

Chránené rastliny v územnej pôsobnosti OZ Sobrance	
Bleduľa letná	<i>Leucjum aestivum</i>
Králik neskory	<i>Leucanthemella serotina</i>
Chren veľkoplodý	<i>Armoracia macrocarpa</i>
Bleduľa jarná karpatská	<i>Leucjum vernum subsp. carpaticum</i>
Korunkovka strakatá	<i>Fritillaria meleagris</i>
Mliečnik Sojakov	<i>Tithymals sojakii</i>
Ľalia zlatohlavá	<i>Lilium martagon</i>
Lykovec jedovatý	<i>Daphne mezereum</i>
Prilbica moldavská	<i>Aconitum moldavicum</i>
Skopolia kranská	<i>Scopolia carniolica</i>
Zimoľub okolikátý	<i>Chimaphilla umbelata</i>
Črievičník papučkový	<i>Cypripedium calceolus</i>
Vemenník zelenkastý	<i>Platanthera chloranta</i>
Vemenník dvojlistý	<i>Platanthera bifolia</i>
Vstavač purpurový	<i>Orchis purpurea</i>
Vstavač vojenský	<i>Orchis militaris</i>
Vstavač mužský	<i>Orchis muscula</i>
Prilbovka dlholistá	<i>Cephalanthera longifolia</i>

3. PLÁNOVANIE

3.1. Dlhodobé hospodárske ciele

Dlhodobé hospodárske ciele a zámery v obhospodarovaní lesov vychádzajú zo štátnej lesníckej politiky a na to nadväzujúcich legislatívnych noriem, ktoré vytvárajú základné rámce v obhospodarovaní lesov. Dlhodobým cieľom hospodárenia je zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri zabezpečení plnenia ekonomických, environmentálnych a sociálnych funkcií lesov.

3.2. Strednodobé hospodárske úlohy a ciele

Vychádzajú z „Programu starostlivosti o les“ – PSoL, ktoré sú prostriedkom pre dosiahnutie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri súčasnom plnení ostatných produkčných a mimoprodukčných funkcií.

PSoL sú nástrojmi na cieľavedomé hospodárenie v lesoch sledujúce zlepšovanie funkcií lesov, určujú na základe najnovších poznatkov vedy a techniky ciele a úlohy hospodárenia v lesoch, najmä z hľadiska pestovania a ochrany lesov, ochrany a tvorby životného prostredia, ťažieb dreva a ostatných funkcií lesov (Zákon č. 326/2005 o lesoch, §2,).

PSoL vyhotovuje odborne spôsobilá nezávislá inštitúcia spravidla na obdobie 10 rokov pre „Lesný celok (LC)“. Pri tvorbe PSoL zriaďovateľ vychádza z modelov hospodárenia schválených orgánom štátnej správy na základe komplexného a podrobného zisťovania stavu a vývoja lesného fondu. Výsledkom plánovania je opis porastov a plán hospodárskych opatrení pre najnižšie jednotky priestorového rozdelenia lesa - dielce, čiastkové plochy, porastové skupiny. V prípade, že vyhotovením plánu sú alebo môžu byť dotknuté práva kohokoľvek, fyzickej či právnickej osoby, má táto osoba právo nahliadnuť do správy o hospodárení a vzniesť pripomienky prípadne predložiť svoje požiadavky (zákon 326/2005 Z. z.). V územnej pôsobnosti odštepného závodu Sobrance je možné do dokumentov platných PSoL nahliadnuť na lesných správach po predchádzajúcej telefonickej dohode s vedúcim LS /pozri kontakty/.

3.3 Krátkodobé hospodárske úlohy a ciele

Sú dané ročnými vykonávacími plánmi hospodárskych opatrení v JPRL /dielcoch/. Vypracovávajú sa v technických jednotkách alebo v eurách.

Ročné vykonávacie plány vyhotovuje lesný hospodár pre jednotlivé porasty na základe možnosti */produkcia dreva/* a potreby */zdravotný stav lesa, výchova porastov, ochranné opatrenia/* vykonania hospodárskych opatrení v porastoch.

Ročné plány sú vyhotovované pre:

ťažbovú činnosť - ťažba obnovná, ťažba výchovná /prebierky/

pestovnú činnosť - obnova lesa – zalesňovanie, výchova mladín /prečistky/, ochrana kultúr proti burine, ochrana kultúr proti zveri, príprava plochy pre zalesňovanie

poľovníctvo - ročný plán chovu a lovu poľovnej zveri - schvaľuje orgán ŠSLH

Sú podkladom stanovenia finančného plánu organizácie a slúžia lesnému hospodárovi pre operatívne riadenie prác na pracoviskách.

Cieľom ročného plánovania je určenie novej produkcie drevnej hmoty a jej sortimentácie, určiť priority zakladania a výchovy porastov a operatívne reagovať na aktuálny stav porastov z hľadiska ich zdravotného stavu a možného ohrozenia patogénmi. V prípade záujmu tretej strany o informáciu plánovania hospodárskych opatrení v jednotlivých lokalitách (porastoch), resp. o ich realizácii, je možné túto získať priamo na príslušných lesných správach /viď. kontakty/.

4. ŠKODLIVÉ ČINITELE OVPLYVŇUJÚCE HOSPODÁRENIE V ÚZEMNEJ PÔSOBNOSTI OZ SOBRANCE

Prehľad pôsobenia škodlivých činiteľov, ktoré ovplyvňujú proces hospodárenia na OZ:

Rok	2011 (m ³)	2012 (m ³)	2013 (m ³)	2014 (m ³)	2015 (m ³)	2016 (m ³)	2017 (m ³)	2018 (m ³)	2019 (m ³)	2020 (m ³)	Spolu (m ³)
Škodlivý činiteľ											
Požiar					15						15
Iné abiotické činitele	2901		1308	18	247	2492	460				7426
Antropogénne					3						3
Iné huby	1349	772	646	361	580	1683	1883	655	2289	9548	19765
Imisie	445	301	105	378	528	1851					3608
Odcudzenie dreva	1070	253	537	305	442	286	509	683	292	978	5354
Lykožrút lesklý				146							146
Lykožrút smrekový		59		47	27		803	241	130	469	1776
Iný podkôrný hmyz	203	275	47	253	332	1435	402	1170	566	1011	5695
Podpňovka					2						2
Sneh		183						127	272		582
Sucho	421	219	22			2774	5279	6669	6638	7507	29528
Vietor	6306	4661	7407	66223	40190	3179	4349	13717	9065	6610	161707
Záplavy a podmáčanie			28	128	3						159
Spolu	12695	6723	10099	67859	42368	13699	13684	23263	19253	26122	235766

Obhospodarovateľ lesa je povinný vykonávať preventívne opatrenia s cieľom predchádzať poškodeniu lesa a vykonávať ochranné a obranné opatrenia pred škodami spôsobovanými škodlivými činiteľmi. Opatreniami na ochranu lesa sa zabezpečuje sledovanie zdravotného stavu lesa, zisťovanie a identifikácia škodlivých činiteľov a ich vývoja s cieľom zabezpečenia stability a odolnosti lesov a vytváranie podmienok a predpokladov na obmedzenie výskytu a pôsobenia škodlivých činiteľov, zmiernenie následkov ich pôsobenia a na obranu proti nim.

Kontrolu možného výskytu škodcov - výskyt patogéna monitoruje a zisťuje lesný hospodár predovšetkým na miestach, kde sú zvlášť priaznivé podmienky pre jeho rozmnoženie (potencionálne ohniská), v susedstve napadnutých porastov, na skladoch dreva, v oblastiach kalamitného výskytu a pod.

5. KLÚČOVÉ PRODUKTY HOSPODÁRENIA A ODBYTIŠTIA

Hlavným produktom hospodárenia organizácie je lesný porast obhospodarovaný trvalo udržateľným spôsobom plniaci produkčné a mimoprodukčné funkcie.

Ďalšie rozhodujúce produkty:

drevná hmota - sortimenty surového dreva /sortimenty mimoriadnej kvality, piliarska guľatina vlákninové drevo, palivo a iné/

poľovníctvo - výkon práva poľovníctva v režijných revíroch OZ o celkovej výmere cca 24143 ha prevažne so zameraním na chov jelenej, srnčej a diviacej zveri /PR Slanské vrchy II., PR Slanské lesy I., PR Morské oko, PR Karná, PR Pavlovce nad Uhom, PR Hrachoviny, PR Kosmatec, PR Biela Studňa/ a odpredaj diviny.

- rekreačné aktivity a príslušná infraštruktúra- OZ prevádzkuje :

- Ubytovacie zariadenia : Chata Karolka, Chata Kopaská, Chata Holá hora, Chata Morské oko, Poľovnícky kaštieľ Morské oko, Chata Ubľa
- Lesnícke náučné chodníky: Morské oko, Sobranecké kúpele
- Významné lesnícke miesta : Poľovnícky kaštieľ Morské oko, Lesnícka škola Remetské Hámre, Rodný dom profesora Miroslava Stolinu
- V rámci OZ Sobrance je evidovaných: 11 prírodných vyhliadok, 15 krytých odpočívadiel, 23 otvorených odpočívadiel, 19 ohnísk, 65 informačných tabúl, 17 turistických chodníkov, 16 cyklotrás.

Prevádzkovanie týchto zariadení je vykonávané s minimalizovaním neg. vplyvu na prostredie.

Kľúčovými odbytiskami firmy sú:

- drevospracujúce a celulózo – papierenské podniky s celoslovenskou pôsobnosťou – významní spracovatelia dreva.
- regionálny spracovatelia dreva – menšie podniky miestneho významu.
- miestne obyvateľstvo – zásobovanie obyvateľstva drevnou hmotou predovšetkým na energetické a stavebné využitie.

6. PREVIERKY A KONTROLY HOSPODÁRENIA

Kontrolou je zisťovaný objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi.

Kontroly v štátnom podniku:

1. Interné kontroly

Kontrolná činnosť zameraná na bežnú prevádzku odštepného závodu a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov je v rámci štátneho podniku riadená v zmysle príslušných smerníc. Vykonávajú ju odborní zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia a vyškolení audítori.

2. Externé kontroly

Vonkajšie kontroly vykonávajú štátna správa lesného hospodárstva na všetkých stupňoch riadenia. Sú zamerané na všetky oblasti činnosti organizácie v zmysle ustanovení Zákona č.326/2005 Z. z. o lesoch a ďalších zákonných noriem súvisiacich s obhospodarovaním lesov.

7. ZOZNAM DOTKNUTÝCH TRETÍCH STRÁN A ZÁUJMOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Záujmová skupina	Adresa
Slovenská Ornitologická Spoločnosť	Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, občianske združenie, Zelinárska 4, 821 08 Bratislava
Zemplínske múzeum Michalovce	Zemplínske múzeum v Michalovciach, Kostolné námestie č.1, 071 01 Michalovce
Múzeum Trebišov	Múzeum v Trebišove, M. R. Štefánika 257/65, 075 01 Trebišov
KST Krokus	Klub slovenských turistov Krokus Hanušovce nad Topľou, Záhradná 183/42, 09431 Hanušovce nad Topľou
KST Opál	
KST Perun	
KT Sečovce	
KST Michalovce	Klub slovenských turistov Michalovce, Kpt. Nálepku 20, 07101 Michalovce
UPJŠ Katedra botaniky	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Katedra botaniky, Mánesova 23, 041 54 Košice
UPJŠ Katedra zoológie	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Katedra zoológie, Šrobárova 2, 041 54 Košice
Rudolf Gabzdil - entomológ	
CHKO Vihorlat	Správa CHKO Vihorlat, ul. Fraňa Kráľa 1, 071 01 Michalovce
CHKO Latorica	Správa CHKO Latorica, J. Záborského 1760/1, 075 01 Trebišov

OÚ Michalovce, pozemky a lesy	Okresný úrad Michalovce. Pozemky a lesy, Sama Chalupku 18, 071 01 Michalovce
OÚ Michalovce, životné prostredie	Okresný úrad Michalovce. Životné prostredie, Námestie slobody 1, 071 01 Michalovce
OÚ Trebišov, pozemky a lesy	Okresný úrad Trebišov. Pozemky a lesy, Námestie mieru 1, 075 01 Trebišov
OÚ Trebišov, životné prostredie	Okresný úrad Trebišov. Životné prostredie, Námestie mieru 804/1, 075 01 Trebišov; korešpondenčná adresa: M. R. Štefánika 1161/184, 075 01 Trebišov
OÚ Vranov nad Topľou, pozemky a lesy	Okresný úrad Vranov nad Topľou. Pozemky a lesy, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
OÚ Vranov nad Topľou, životné prostredie	Okresný úrad Vranov nad Topľou. Životné prostredie, Námestie slobody 5, 093 01 Vranov nad Topľou
OÚ Košice okolie, pozemky a lesy	Okresný úrad Košice-okolie. Pozemky a lesy, Hroncova 13, 040 01 Košice
OÚ Košice okolie, životné prostredie	Okresný úrad Košice-okolie. Životné prostredie, Hroncova 13, 040 01 Košice
OÚ Snina, životné prostredie	Okresný úrad Snina. Životné prostredie, Partizánska 1057, 069 01 Snina
Lesnícka ochranná služba	Lesnícka ochranná služba, Lesnícka 11, 969 01 Banská Štiavnica
OZ Prales	Prales, o. z., Odrnovie 01322, 013 22 Rosina
SVP Správa povodia Bodrogu	Správa povodia Bodrogu, M. R. Štefánika č. 25, 075 01 Trebišov
SVP Správa povodia Laborca	Správa povodia Laborca, S. H. Vajanského č. 3, 070 01 Michalovce
Krajský pamiatkový úrad Košice	Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
WWF Slovensko, občianske združenie	Medená 101/5, 811 02 Bratislava, Slovakia

Dotknuté obce v územnej pôsobnosti OZ: Baškovce, Beňatina, Hlivišťa, Horňa, Husák, Choňkovce, Inovce, Kolibabovce, Koňuš, Koromľa, Nižné Nemecké, Petrovce, Podhorod', Porúbka, Priekopa, Remetské Hámre, Ruská Bystrá, Ruský Hrabovec, Sobrance, Tibava, Úbrež, Vojnatina, Vyšná Rybnica, Vyšné Remety, Beša, Budkovce, Lesné, Moravany, Nacina Ves, Oreské, Pavlovce nad Uhom, Petrikovce, Pozdišovce, Pusté Čemerné, Rakovec nad Ondavou, Staré, Strážske, Suché, Trnava pri Laborci, Vinné, Zbudza, Bačkov, Bara, Borša, Boťany, Brezina, Byšta, Cejkov, Černochoch, Dargov, Hrčeľ, Kašov, Kazimír, Kravany, Kuzmice, Kysta, Malá Trňa, Malé Ozorovce, Sečovce, Stankovce, Trnávka, Veľaty, Veľká Trňa, Veľké Ozorovce, Viničky, Zbehňov, Zemplín, Zemplínska Teplica, Kalša, Košický Klečenov, Nižná Myšľa, Nový Salaš, Rákoš, Slančík, Slanec, Slanská Huta, Slanské Nové Mesto, Brezovec, Dúbrava, Hrabová Roztoka, Strihovce, Šmigovec, Ubl'a, Cabov, Davidov, Kladzany, Kučín, Nižný Hrabovec, Nižný Hrušov, Ondavské Matiašovce, Poša, Sečovská Polianka, Štefanovce, Tovarné, Tovarnianska Polianka, Žalobín

8. LESY S VEĽKÝM SPOLOČENSKÝM VÝZNAMOM IDENTIFIKOVANÉ V ÚZEMNEJ PÔSOBNOSTI OZ SOBRANCE

V súvislosti s certifikáciou obhospodarovania lesov podľa schémy FSC bol vypracovaný Koncept lesov s veľkým spoločenským významom. Zameriava sa na identifikáciu, manažment obhospodarovania a monitoring lesov a lokalít, ktoré sú mimoriadne hodnotné z hľadiska ich environmentálnych, ekologických, sociálnych a kultúrnych funkcií. Na území OZ Sobrance boli vytipované lesné porasty a lokality, ktoré spĺňali kritéria pre zaradenie lesov do jednotlivých kategórií lesov s vysokým spoločenským významom. V každom roku je vykonaná aktualizácia údajov lesných porastov zaradených do jednotlivých kategórií lesov s vysokým spoločenským významom.

Aktualizácia sa týka:

1. zmien číslovania lesných porastov podľa nových PSoL
2. zhodnotenia opodstatnenosti zaradenia lesných porastov do jednotlivých kategórií na úrovni správcu lesa
3. zmien funkčného zaradenia lesov na základe rozhodnutí OŠS
4. úprav vyplývajúcich zo zmien v legislatíve SR
5. iné okolnosti pre vyradenie/zaradenie lesov s vysokým spoločenským významom.

Súhrnné údaje výmer LSV k **20.9.2021**

Rozdelenie územia OZ Sobrance podľa kategórií LSV			
Kategória	Podkategória		ha
1.		Lesy významné z hľadiska biologickej rozmanitosti	1719,36
	1.1.	Chránené územia spolu	1536,83
		z toho NP /Národný park/	
		NPR	1268,4
		PR	268,43
		PP	
	1.2.	Územia s výskytom vzácných, ohrozených a zriedkavých druhov	182,53
1.3.	Územie s výskytom endemických druhov		
1.4.	Územia dôležité z pohľadu významnej sezónnej koncentrácie druhov		
3.		Lesy so vzácnymi, ohrozenými a zriedkavými ekosystémami	1961,05
	3.1.	Vzácné, ohrozené a zriedkavé biotopy	1836,76
	3.2.	Pralesy a prírodné lesy s charakterom pralesa	124,29
	3.3.	Lesy s významným prirodzeným výskytom tisa obyčajného	
4.		Lesy s významnou pôdoochrannou a hydrickou funkciou	3500,74
	4.1.	Lesy s významnou pôdoochrannou funkciou	3245,97
	4.2.	Lesy s významnou hydrickou funkciou	254,77
5.		Lesy významné z hľadiska plnenia základných potrieb obyvateľstva	111,97
	5.1.	Lesy s významnou vodochrannou funkciou pre miestne obyvateľstvo	111,97
6.		Lesy významné pre miestne komunity	169,78
	6.1.	Lesy s preferenciou zdravotno - hygienického využívania	35,70
	6.2.	Lesy s preferenciou rekreačného využívania	101,65
	6.3.	Historicky, kultúrne a nábožensky významné územia	32,43
	Spolu:		7462,90

Podrobnejšie informácie o identifikovaných LSV sú dostupné na vyžiadanie na jednotlivých lesných správach (pozri kontakty).

9. PRÍSTUP K VEREJNOSTI

Naša organizácia prejavuje záujem komunikovať s tretími stranami alebo záujmovými skupinami, prípadne lokálnym obyvateľstvom, ktoré prejavia záujem o hospodárenie v lese, prípadne o les samotný. Dialóg posilňuje postavenie lesného hospodára ako aj subjektu hospodáriaceho na určitom majetku. Taktiež poskytuje lesnému hospodárovi širší uhol pohľadu na hospodárenie v lesoch. Myšlienka je bližšie informovať a zainteresovať tretie strany do procesu obhospodarovania lesa. V rámci širšej informovanosti verejnosti je na každej lesnej správe spracovaný „Sumárny prehľad hospodárenia“ a „Prehľad o vybraných ukazovateľoch LS“ a sú k dispozícii na požiadanie k nahliadnutiu. Pre účely poskytnutia informácie o pozoruhodných miestach lesnej krajiny, ktorú spravujeme a z dôvodu zintenzívniť u verejnosti vnímanie významu lesa a našej práce v ňom boli na každej lesnej správe zriadené „Lesné informačné kancelárie“ /pozri LIK/. V rámci Odštepného závodu Sobrance, ale aj mimo regiónu pracujú predovšetkým s mladou generáciou na rôznych akciách lesní pedagógovia. Forma komunikácie a informovania, môže prebehnúť e-mailom, poštou, telefónom /pozri kontakty/ alebo osobne.